

## แบบรายงานการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564

หัวข้อ ส่งเสริมสุขภาพวัยเรียน  
จังหวัด ปราจีนบุรี รอบที่ 1/2564

## 1. หน่วยงานที่รับผิดชอบ (กรม/กอง/ศูนย์วิชาการ)

หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลัก : ศูนย์อนามัยที่ 6

## 2. วิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่

สถานการณ์เด็กวัยเรียนระดับประเทศและเขตสุขภาพย้อนหลัง 3 ปี ตั้งแต่ปีงบประมาณ 2561-64 ในเดือน ตุลาคม-มกราคม พบ (ข้อมูล HDC 27 ม.ค. 64)

ตัวชี้วัด	เป้าหมาย		2561	2562	2563	2564
เด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน	ประเทศ	ร้อยละ 66	65.49	62.44	63.50	66.38
	เขตสุขภาพ	ร้อยละ 67	67.18	63.27	66.27	67.94
ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชายที่อายุ 12 ปี	ประเทศ	154 ซม.	147.81	146.93	147.35	148.03
	เขตสุขภาพ	154 ซม.	149.15	147.82	148.56	148.89
ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กหญิงที่อายุ 12 ปี	ประเทศ	155 ซม.	149.28	148.44	148.65	149.33
	เขตสุขภาพ	155 ซม.	150.15	149.09	149.48	149.96
เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะผอม	ประเทศ	<ร้อยละ 5	4.18	4.31	4.23	3.59
	เขตสุขภาพ	<ร้อยละ 5	3.74	4.04	3.76	3.35
เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน	ประเทศ	<ร้อยละ 10	11.19	12.89	12.75	12.10
	เขตสุขภาพ	<ร้อยละ 10	12.01	13.61	13.07	12.67
เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะเตี้ย	ประเทศ	<ร้อยละ 5	7.01	9.89	9.37	7.18
	เขตสุขภาพ	<ร้อยละ 5	4.97	8.69	7.22	5.47
เด็กอายุ 6-12 ปี ได้รับยาเสริมธาตุเหล็ก	ประเทศ	>ร้อยละ 70	3.07	21.50	31.57	31.10
	เขตสุขภาพ	>ร้อยละ 70	3.37	34.40	48.60	43.07

ผลงานปีงบประมาณ 2564 จังหวัดปราจีนบุรี มีเด็กอายุ 6-14 ปี สูงดีสมส่วน ร้อยละ 66.36 (เกณฑ์ร้อยละ 67) ส่วนสูงเฉลี่ยเด็กชายและเด็กหญิงที่อายุ 12 ปี ยังไม่ผ่านเกณฑ์ทุกอำเภอ เด็กชาย 148.62 ซม. (เกณฑ์ 154 ซม.) และเด็กหญิง 149.52 ซม. (เกณฑ์ 155 ซม.) เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะผอม ร้อยละ 3.79 (เกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 5) โดยอำเภอบ้านสร้าง ยังมีภาวะผอม ร้อยละ 7.43 ภาวะเตี้ย ร้อยละ 4.87 (เกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 5) ในอำเภอเมือง กบินทร์บุรี ศรีมโหสถ ยังมีภาวะเตี้ยเกินเกณฑ์ และภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน ร้อยละ 12.37 (เกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 10) โดยเฉพาะอำเภอบ้านสร้าง เกินเกณฑ์ค่อนข้างมาก ร้อยละ 17.08 และอำเภอศรีมโหสถ ร้อยละ 15.54 การได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กของจังหวัดปราจีนบุรียังต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 62.23 โดยเฉพาะอำเภอศรีมหาโพธิ์ ต่ำกว่าเกณฑ์ค่อนข้างมาก ร้อยละ 39.74 (เกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 70)

ข้อมูลผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดจำแนกรายอำเภอ ปีงบประมาณ 2564 (ข้อมูล HDC วันที่ 2 มีนาคม 2564)

	ตัวชี้วัด	เกณฑ์เป้าหมาย	รายการข้อมูล	เมือง	กบินทร์บุรี	นาดี	บ้านสร้าง	ประจันตคาม	ศรีมหาโพธิ	ศรีมโหสถ	ภาพรวมจังหวัด
1	ร้อยละเด็ก 6-14 ปี สูงดีสมส่วน	> ร้อยละ 67	เป้าหมาย	4,430	8,570	3,676	1,130	2,036	11,784	2,175	33,801
			ผลงาน	2,796	5,267	2,500	649	1,440	8,349	1,428	22,429
			อัตราส่วน	63.12	61.46	68.01	57.43	70.73	70.85	65.66	66.36
2	ส่วนสูงเฉลี่ยอายุ 12 ปี (ชาย)	154 ซม.	วัดส่วนสูง	293	471	217	69	110	698	94	1,952
			ผลรวมสูง	43,220	69,642	32,945	10,530	16,673	103,135	13,954	290,099
			สูงเฉลี่ย	147.51	147.86	151.82	152.61	151.57	147.76	148.45	148.62
3	ส่วนสูงเฉลี่ยอายุ 12 ปี (หญิง) *	155 ซม.	วัดส่วนสูง	243	469	213	53	100	657	88	1,823
			ผลรวมสูง	35,793	70,046	32,337	8,193	15,197	97,763	13,239	272,568
			สูงเฉลี่ย	147.3	149.35	151.82	154.58	151.97	148.8	150.44	149.52
4	ร้อยละของเด็ก 6-14 ปี มีภาวะพอม	< ร้อยละ 5	เป้าหมาย	4,430	8,570	3,676	1,130	2,036	11,784	2,175	33,801
			พอม	149	411	160	84	64	354	58	1,280
			ร้อยละ	3.36	4.8	4.35	7.43	3.14	3	2.67	3.79
5	ร้อยละของเด็ก 6-14 ปี มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน	< ร้อยละ 10	เป้าหมาย	4,430	8,570	3,676	1,130	2,036	11,784	2,175	33,801
			อ้วน	616	1,137	453	193	232	1,212	338	4,181
			ร้อยละ	13.91	13.27	12.32	17.08	11.39	10.29	15.54	12.37
6	ร้อยละของเด็ก 6-14 ปี มีภาวะเตี้ย	< ร้อยละ 5	เป้าหมาย	4,430	8,570	3,676	1,130	2,036	11,784	2,175	33,801
			ภาวะเตี้ย	365	583	126	40	54	351	126	1,645
			ร้อยละ	8.24	6.8	3.43	3.54	2.65	2.98	5.79	4.87
7	ร้อยละของเด็ก 6-12 ปี ได้รับยาเม็ดธาตุเหล็ก	> ร้อยละ 70	เป้าหมาย	3,995	8,318	3,455	1,218	1,751	9,524	2,990	31,251
			ได้รับ	2,599	6,308	2,798	1,117	1,288	3,785	1,553	19,448
			ร้อยละ	65.06	75.84	80.98	91.71	73.56	39.74	51.94	62.23

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
1. เด็กมีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วน	1. พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรสาธารณสุขในการจัดเมนูอาหารกลางวันในโรงเรียน  2. วิเคราะห์เมนูอาหารของโรงเรียน  3. สื่อสารแนวทางการออกกำลังกายแบบ ChoPA & ChiPA	- ศูนย์อนามัยที่ 6 มีแผนการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการจัดเมนูอาหารกลางวันในโรงเรียนสู่โรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ - เยี่ยมพัฒนาโรงเรียนร่วมกับ สสจ. สสอ. และ รพ.สต. - ศูนย์อนามัยที่ 6 มีแผนวิเคราะห์เมนูอาหารโรงเรียนที่เข้ากระบวนการโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ - ศูนย์อนามัยที่ 6 สื่อสารข้อมูลการออกกำลังกายไปยังผู้รับผิดชอบงานของจังหวัด และช่องทาง line กลุ่ม HLS เขตสุขภาพที่ 6
2. ข้อมูลจากงานวิจัยพบว่า เด็กมีภาวะซีดและได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กไม่ครอบคลุม	1. ชี้แจงเหตุผลความจำเป็นของการได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กให้กับครูและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขทราบ 2. ขับเคลื่อนการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กและการให้คำปรึกษาผ่านงบบ PPA (สปสช.) ในเด็ก ป.1-6 และตรวจความเข้มข้นของเลือดในเด็ก ป.1	- ศูนย์อนามัยที่ 6 ติดตามข้อมูลการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กและการตรวจความเข้มข้นของเลือด - สนับสนุนข้อมูลทางวิชาการ การจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กและการตรวจความเข้มข้นของเลือด - ประสานงานกับผู้รับผิดชอบหลักงาน IT ประเด็นปัญหาด้านการลงข้อมูล
3. สถานการณ์การแพร่กระจายเชื้อไวรัสโคโรนา 2019	1. สื่อสารแนวทางการป้องกันตนเองจากเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 และแนวทางการปฏิบัติเพื่อป้องกันการแพร่กระจายเชื้อสำหรับสถานศึกษา 2. สื่อสารแนวทางการส่งเสริมสุขภาพสำหรับนักเรียน กรณีปิดสถานศึกษา 3. ศูนย์อนามัยสื่อสารประชาสัมพันธ์ให้โรงเรียนประเมินตนเองผ่าน Platform Thai Stop Covid-19 เพื่อเตรียมความพร้อมในการจัดการเรียนการสอน	- ศูนย์อนามัยสื่อสารความรู้ในการป้องกันตนเองและแนวทางการปฏิบัติการแพร่กระจายเชื้อสำหรับสถานศึกษา - ศูนย์อนามัยมีแผนเยี่ยมโรงเรียนร่วมกับ สสจ. สสอ. และ รพ.สต. - ศูนย์อนามัยติดตามผลการประเมินฯ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง และคืนข้อมูลให้ผู้รับผิดชอบงานเพื่อนำไปวางแผนในระดับพื้นที่ โดยเน้นโรงเรียนที่ไม่ผ่านมาตรฐาน 20 ข้อแรก
4. การคัดกรองสายตาเด็กวัยเรียนและการได้รับแว่นสายตายังน้อย	1. ขับเคลื่อนผ่านงบบกองทุนตำบล สปสช. ในการของบตัดแว่นสายตาเด็ก	- ศูนย์อนามัยที่ 6 สนับสนุนข้อมูลการเขียนโครงการเพื่อของบกองทุนตำบล สปสช. - ศูนย์อนามัยที่ 6 สนับสนุนข้อมูลสถานการณ์การคัดกรอง และการสนับสนุนแว่นสายตาจากโปรแกรม Thai vision 2020
5. การเยี่ยมเสริมพลังและการส่งเสริมสุขภาพเด็กพิเศษ	1. เตรียมทีมร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรีลงพื้นที่เยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพเด็กพิเศษ 2. ให้คำแนะนำแนวทางการส่งเสริมสุขภาพเด็กพิเศษและการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน	- ศูนย์อนามัย ลงพื้นที่เยี่ยมเสริมพลังการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพเด็กพิเศษร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี ณ โรงเรียนโสตศึกษาปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี วันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2563

ปัญหา/สาเหตุ	แผน/กิจกรรมการแก้ไขปัญหา	ความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน
	3. วางแผน และออกแบบการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมสุขภาพเด็กพิเศษในพื้นที่	- วิเคราะห์ข้อมูล วางแผนการดำเนินงานร่วมกับโรงเรียนและสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี

### 3. นวัตกรรม/ตัวอย่างที่ดี (ถ้ามี)

-

### 4. ข้อเสนอแนะของผู้นิเทศ

#### 4.1 สำหรับพื้นที่

- จากการแพร่ระบาดของโรคโควิด-19 ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอน และการจัดกิจกรรมของสถานศึกษา ควรเพิ่มช่องทางการสื่อสารเกี่ยวกับโรคโควิดในการป้องกันการกระจายของโรค เช่น การคัดกรอง การส่งต่อ แนวทางการปฏิบัติในการรักษาระยะห่างเพื่อป้องกันการแพร่กระจายโรค ฯลฯ
- การสร้างความรอบรู้กับนักเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนในช่วงการระบาดของโรคโควิด-19 ในเรื่อง โภชนาการ การนอนหลับ การออกกำลังกาย การดูแลสุขภาพช่องปากและฟัน และการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันการระบาดของโรคโควิด-19 เป็นต้น
- การได้รับยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กในเด็กอายุ 6-12 ปี ของจังหวัดยังต่ำกว่าเกณฑ์ ข้อเสนอแนะ ชี้แจงการดำเนินการตรวจความเข้มข้นของเลือดในเด็ก ป.1 และการจ่ายยาเม็ดเสริมธาตุเหล็กในเด็ก ป.1-6 ทุกคน เพื่อความเข้าใจและการดำเนินงานได้ครอบคลุม ในผู้ปกครอง ครู และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข
- ชี้แจงการดำเนินการ การของบกองทุนตำบลในการตัดแว่นสายตาเด็กนักเรียน แก่ผู้รับผิดชอบในพื้นที่
- จากข้อมูลจะพบว่า เด็กอายุ 6-14 ปี มีภาวะเริ่มอ้วนและอ้วนภาพรวมจังหวัดเกินค่าเป้าหมาย ข้อเสนอแนะ 1) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลเพิ่มเติม เช่น เครื่องมือและวิธีการวัด 2) สื่อสารชุดความรู้ NuPETHS ซึ่งเป็นเครื่องมือในการสร้างความรอบรู้ให้เด็ก โรงเรียน และครอบครัว ในการส่งเสริมสุขภาพและแก้ปัญหาภาวะโภชนาการเด็ก

#### 4.2 สำหรับส่วนกลาง

- พัฒนาการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างกระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้หน่วยงานในพื้นที่สามารถใช้อ้างอิงข้อมูลได้เป็นประโยชน์มากที่สุด

ผู้รายงาน: นางวริสา คุณากรอำรง

ตำแหน่ง: นักโภชนาการชำนาญการ

วัน/เดือน/ปี: 10 มีนาคม 2564

โทร 081-5912298

E-mail : Wuunja@gmail.com

ผู้ตรวจรายงาน : แพทย์หญิงสุณีย์ เชื้อสุวรรณชัย

ตำแหน่ง: นายแพทย์ชำนาญการ

วัน/เดือน/ปี: 10 มีนาคม 2564

โทร 081-6478119

E-mail : suneemuk@ymail.com